

c. 798 Tria sunt genera visionum: unum corporale, aliud spiritale, tertium intellectuale¹. Corporale est quod corporeis oculis videtur^a. Spiritale est quod, remota corporali visione, in spiritu solo per imaginationem^b quandam cernimus, sicut forte dum^c quidlibet^d ignoti oculis perspicimus, statim eius rei imago formatur in spiritu, sed prius non apparet^e illa spiritalis imaginatio, quam corporalis adlata sit intuitio. Intellectuale⁵ est quod sola mentis vivacitate^f consideramus, veluti dum^g scriptum legimus^h: 'Diligesⁱ proximum tuum^k sicut te ipsum'. Litterae autem corporali visione leguntur, et proximus spiritali imaginatione rememoratur, et dilectio sola mentis intellegentia.

Primum autem genus visionis omnibus notissimum est. Secundum aequale¹ cunctis consuetum. Tertium a plerisque ignoratum, quia discernere nequeunt, quid sit spiritalis, quid intellectuale? quae duo apostolus una sententia et hac^m brevissima optimeⁿ discrevit inquit^o: 'Orabo spiritu, orabo et mente; psallam spiritu, psallam et mente'. Spiritum occultas^p significationes, quae sunt in scripturis sanctis, nominavit; et mentem manifestas harum intellegentias appellavit^q. Voluit enim nos cum intellegentia eorum^r, quae dicimus, vel orare vel psallere. Unde et in alio loco dicit: 'Si oravero lingua, spiritus meus orat, mens^s mea sine fructu est'. Hic autem lingua obscuras et mysticas significationes, quae solent tantummodo spiritu cerni, designavit^t, quarum si^u intellegentiam ignoramus, mens nostra infructuosa remanet.

Haec quoque duo genera visionum^v in Pharaone^w et Ioseph mirabiliter distinguuntur^x. Illi enim in spiritu futura^y ostendebantur; isti in mente horum revelatio²⁰ facta. Illius spiritus informatus est, ut videret; istius mens inluminata est, ut intellegeret. Similiter et Danihelis^z excellentia temptata est et probata, qui et somnium futurorum, quod rex videbat spiritu, intellexit, eiusque interpretationem^a regi ostendit. Ideo magis ille fuit propheta, qui mente intellexit, quam rex, qui spiritu cernebat. Sed haec tria^b quoque genera visionum^c in illa scriptura^d, quae coram rege Baltasar^e in pariete depicta est, ostenduntur. Nam corporali visione rex cernebat in pariete litteras perscriptas^f, cuius nec spiritus informatus fuit, ut eas, licet videret, legere^g potuisset, nec mens inluminata intellegere^h eas. Accessit autem et propheta qui utrumque et in spiritu obscuritatem scripturaeⁱ perlegebat, et obscurissimas eius significationes mentis^k vivacitate intellexit^l.

Haec^m tibi, karissime fili Fridugiseⁿ, citato sermone dictavi, ne ignarus huius tripartitae rationis esses, quae omnibus usitata est, sed a paucis intellecta^o.

^a) videre solemus S. ^b) imaginatione m *superscr.* S. ^c) om. G; dicit S. ^d) quilibet E.
^e) appareat S. ^f) vivacitate G. ^g) dicit S. ^h) legemus G; legerimus S. ⁱ) diligis S. ^k) reliqua S *pro* tuum — ipsum. ^l) aequae G. ^m) ac S. ⁿ) om. S. ^o) om. G, S. ^p) occultas S. ^q) appellavit S. ^r) earum G, S. ^s) autem *add.* S. ^t) signavit E. ^u) si *supra lin. suppl.* S.
^v) um in visionum *supra lin.* S. ^w) Faraone G. ^x) distinguuntur G, S. ^y) futuro S. ^z) Danielis S.
^a) interpretatione S. ^b) trea S. ^c) visione *corr. in* -num S. ^d) scribtura S. ^e) Balthasar G; Baldasar S. ^f) perscriptas E, S. ^g) lege *corr. in* legi S. ^h) intelle G. ⁱ) scribtura S.
^k) meritis S. ^l) Explicit *add.* S. ^m) Haec — intellecta om. S. ⁿ) Fridugilse G, E. ^o) *secuntur* 40
in E haec: Explicit liber Albinus magistri, iussit quem praesul Baturicus scribere dignum.

1) Cf. *Alvin. in Apocal. l. I (Migne Patrol. C col. 1089)*: Tres itaque visionum modos patres nostri intellegendos docuerunt: corporalem ut videmus per oculos solem, lunam et reliqua; spiritalem, quae fit per mentis excessum sive vigilantibus sive dormientibus viris, cum non res corporales, sed similitudines rerum corporalium per spiritum intuentur, quemadmodum Pharaon vidit septem boves et Nabuchodonosor lapidem preciosum de monte sine manibus et Petrus linteum. Tertius est qui intellectualis appellatur, per quem nec corporales res, nec earum similitudines, sed ipsa rerum veritas intuentibus manifestatur.